

بِنام خدا

پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران
(ایرانداک)

ایرانداک در نیم قرن دوم کار خود، همپنان پویا و کوشا؛ همراه هر پژوهش، پژوهشگر، و سیاست‌گذار

(۱۳۱۴۲ - ۱۴۰۲)

گزارش عملکرد

چهار ساله ثبت برخط پایان نامه‌ها و رساله‌های
دانش‌آموختگان ایرانی بیرون از کشور

از ۲۸ آبان ۱۳۹۷ تا ۲۸ آبان ۱۴۰۱

IRANDOC.AC.IR

INFO@IRANDOC.AC.IR

تابستان ۱۴۰۲

پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران (ایرانداک) با همکاری سازمان امور دانشجویان وزارت علوم، تحقیقات، فناوری؛ از سال ۱۳۹۷ پذیرای ثبت برخط پایان‌نامه‌ها و رساله‌های («پارسا»های) دانش‌آموختگان ایرانی بیرون از کشور در سامانه ملی ثبت پیشنهادها، پایان‌نامه‌ها، و رساله‌ها (در نشانی SBT.IRANDOC.AC.IR) شد. در چهار سال نخست و از ۲۸ آبان ۱۳۹۷ تا ۲۸ آبان ۱۴۰۱، سه هزار و ۸۳ پارسا با تأیید سازمان امور دانشجویان در این سامانه به ثبت رسیده‌اند که هزار و ۸۰۳ رساله دکتری (۵۸,۴۸ درصد) و هزار و ۲۸۰ پایان‌نامه کارشناسی ارشد (۴۱,۵۲ درصد) را در بر دارند. از میان دانش‌آموختگان در این بازه زمانی ۴۰۲ تن (۱۳,۰۴ درصد)، زن و ۲,۶۸۱ تن (۸۶,۹۶ درصد) مرد بوده‌اند. جدول زیر شمار پارساهای ثبت شده را بر پایه جنسیت دانش‌آموختگان و مقطع تحصیل ایشان نشان می‌دهد.

جنسیت دانش‌آموختگان	شمار پارسا در مقطع			
	کارشناسی ارشد	دکتری تخصصی	همه	درصد
مرد	۱,۱۱۵	۱,۵۶۶	۲,۶۸۱	۸۶,۹۶
زن	۱۶۵	۲۳۷	۴۰۲	۱۳,۰۴
جمع	۱,۲۸۰	۱,۸۰۳	۳,۰۸۳	۱۰۰

جدول زیر نیز شمار پارساهای ثبت شده را بر پایه هفت گروه آموزشی نشان می‌دهد.

رتبه	گروه	شمار پارسا	درصد	رتبه	گروه	شمار پارسا	درصد
۱	فنی و مهندسی	۱,۸۸۸	۶۱,۲۳	۵	کشاورزی	۴۰	۱,۲۹
۲	علوم انسانی	۵۳۱	۱۷,۲۲	۶	علوم پزشکی	۲۱	۰,۶۸
۳	علوم پایه	۴۱۲	۱۳,۳۶	۷	دامپزشکی	۱	۰,۰۳
۴	هنر	۱۹۰	۶,۱۶	-	جمع	۳,۰۸۳	۱۰۰

بیشترین دانش‌آموختگان در این بازه زمانی از کشور آمریکا بوده‌اند و کشورهای ایتالیا، کانادا، مالزی، و انگلستان در جایگاه‌های دوم تا پنجم هستند. جدول زیر شمار پارساها را از کشورهای گوناگون جهان نشان می‌دهد.

رتبه	کشور	شمار دانش‌گاه	شمار پارسا در گروه								شمار پارسا در مقطع		درصد
			فنی و مهندسی	علوم انسانی	علوم پایه	هنر	کشاورزی	دامپزشکی	علوم پزشکی	کارشناسی ارشد	دکتری تخصصی		
۱	آمریکا	۱۰۲	۴۳۵	۲۱	۷۲	۹	۱	۰	۱	۱۰۹	۴۳۰	۵۳۹	۱۷,۴۸
۲	ایتالیا	۳۰	۲۵۱	۴۷	۳۲	۸۱	۱	۰	۱	۳۳۳	۸۲	۴۱۵	۱۳,۴۶
۳	کانادا	۳۱	۲۹۹	۱۹	۷۳	۱۰	۲	۰	۱	۱۹۳	۲۱۱	۴۰۴	۱۳,۱۰
۴	مالزی	۷	۱۵۹	۷۲	۲۹	۱۳	۶	۰	۵	۸۸	۱۹۶	۲۸۴	۹,۲۱

رتبه	کشور	شمار دانش گاه	شمار پارسا در گروه								همه	درصد	
			فنی و مهندسی	علوم انسانی	علوم پایه	هنر	کشاورزی	دامپزشکی	علوم پزشکی	کارشناسی ارشد			دکتری تخصصی
۵	انگلستان	۵۰	۸۴	۴۵	۱۳	۷	۰	۰	۴	۸۱	۷۲	۱۵۳	۴,۹۶
۶	هندوستان	۱۹	۲۱	۸۸	۹	۸	۲	۰	۲	۳۷	۹۳	۱۳۰	۴,۲۱
۷	استرلیا	۲۷	۹۰	۱۵	۱۸	۵	۲		۰	۲۳	۱۰۷	۱۳۰	۴,۲۱
۸	آلمان	۴۲	۶۸	۱۴	۲۸	۳	۲	۱	۱	۶۳	۵۴	۱۱۷	۳,۷۹
۹	ترکیه	۱۱	۵۵	۲۷	۱۰	۱۱	۷	۰	۱	۵۱	۵۹	۱۱۰	۳,۵۶
۱۰	سوئیس	۹	۶۱	۹	۲۱	۲	۱	۰	۰	۳۸	۵۶	۹۴	۳,۰۴
۱۱	فرانسه	۴۵	۳۷	۳۰	۱۵	۶	۱	۰	۰	۲۳	۶۶	۸۹	۲,۸۸
۱۲	چین	۲۹	۴۷	۱۹	۱۲	۱	۲	۰	۰	۲۲	۵۹	۸۱	۲,۶۲
۱۳	اسپانیا	۱۸	۳۷	۱۹	۹	۸	۴	۰	۰	۱۹	۵۸	۷۷	۲,۴۹
۱۴	هلند	۱۴	۲۸	۱۶	۷	۳	۲	۰	۱	۲۱	۳۶	۵۷	۱,۸۴
۱۵	سوئد	۱۴	۳۵	۹	۸	۱	۰	۰	۰	۴۰	۱۳	۵۳	۱,۷۱
۱۶	روسیه	۱۸	۱۷	۱۹	۹	۲	۰	۰	۰	۳۲	۱۵	۴۷	۱,۵۲
۱۷	قبرس	۱	۱۳	۹	۲	۴	۰	۰	۰	۱۶	۱۲	۲۸	۰,۹۰
۱۸	نیوزلند	۸	۱۳	۷	۵	۱	۲	۰	۰	۲	۲۶	۲۸	۰,۹۰
۱۹	ژاپن	۱۰	۱۱	۳	۵	۰	۲	۰	۰	۰	۲۱	۲۱	۰,۶۸
۲۰	پرتغال	۵	۱۶	۱	۳	۰	۱	۰	۰	۵	۱۶	۲۱	۰,۶۸
۲۱	بلژیک	۷	۷	۶	۳	۰	۱	۰	۲	۸	۱۱	۱۹	۰,۶۱
۲۲	نروژ	۴	۱۴	۳	۱	۰	۰	۰	۰	۱۰	۸	۱۸	۰,۵۸
۲۳	کره جنوبی	۸	۹	۴	۲	۱	۰	۰	۰	۶	۱۰	۱۶	۰,۵۱
۲۴	دانمارک	۵	۱۳	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۳	۱۰	۱۳	۰,۴۲
۲۵	مجارستان	۶	۶	۳	۲	۱	۱	۰	۰	۹	۴	۱۳	۰,۴۲
۲۶	فنلاند	۶	۱۰	۱	۲	۰	۰	۰	۰	۸	۵	۱۳	۰,۴۲
۲۷	سنگاپور	۳	۱۰	۰	۰	۱	۰	۰	۰	۱	۱۰	۱۱	۰,۳۵
۲۸	برزیل	۵	۶	۰	۵	۰	۰	۰	۰	۰	۱۱	۱۱	۰,۳۵
۲۹	آذربایجان	۳	۰	۷	۱	۲	۰	۰	۰	۱	۹	۱۰	۰,۳۲
۳۰	ایرلند	۲	۷	۱	۰	۱	۰	۰	۰	۲	۷	۹	۰,۲۹
۳۱	استونی	۲	۷	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۷	۱	۸	۰,۲۵
۳۲	اوکراین	۴	۴	۰	۰	۲	۰	۰	۰	۴	۲	۶	۰,۱۹
۳۳	لبنان	۲	۰	۵	۰	۰	۰	۰	۰	۲	۳	۵	۰,۱۶
۳۴	اتریش	۴	۳	۲	۰	۰	۰	۰	۰	۴	۱	۵	۰,۱۶
۳۵	ارمنستان	۳	۳	۰	۱	۱				۲	۳	۵	۰,۱۶
۳۶	بلاروس	۳	۱	۰	۲	۲	۲	۰	۰	۴	۱	۵	۰,۱۶

رتبه	کشور	شمار دانش گاه	شمار پارسا در گروه								شمار پارسا در مقطع		درصد
			فنی و مهندسی	علوم انسانی	علوم پایه	هنر	کشاورزی	دامپزشکی	علوم پزشکی	کارشناسی ارشد	دکتری تخصصی	همه	
۳۷	هنگ کنگ	۲	۳	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۱	۳	۴	۰,۱۲
۳۸	آفریقای جنوبی	۲	۱	۰	۳	۰	۰	۰	۰	۱	۳	۴	۰,۱۲
۳۹	تاجیکستان	۲	۰	۲	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۴	۴	۰,۱۲
۴۰	لهستان	۲		۱	۱	۲				۰	۴	۴	۰,۱۲
۴۱	فیلیپین	۲	۲	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۲	۱	۳	۰,۰۹
۴۲	تایلند	۲	۰	۱	۱	۰	۰	۰	۰	۲	۰	۲	۰,۰۶
۴۳	یونان	۲	۱						۱	۱	۱	۲	۰,۰۶
۴۴	چک	۲	۰	۰	۲	۰	۰	۰	۰	۰	۲	۲	۰,۰۶
۴۵	رومانی	۱	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۰	۱	۰,۰۳
۴۶	تایوان	۱	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۱	۰,۰۳
۴۷	امارات متحده عربی	۱	۰	۰	۰	۱	۰	۰	۰	۱	۰	۱	۰,۰۳
۴۸	پاکستان	۱	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۱	۰,۰۳
۴۹	قرقیزستان	۱		۱						۱	۰	۱	۰,۰۳
۵۰	ونزوئلا	۱	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۰	۱	۰,۰۳
۵۱	ایسلند	۱			۱						۱	۱	۰,۰۳
۵۲	بلغارستان	۱	۰	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۱	۰	۱	۰,۰۳
۵۳	سوریه	۱	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۱	۰,۰۳
۵۴	صربستان	۱	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۱	۰,۰۳
۵۵	عراق	۱	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۰	۱	۰,۰۳
۵۶	آرژانتین	۱	۰	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۱	۰,۰۳
۵۷	لوکزامبورگ	۱	۰	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۱	۰,۰۳

از ۲۸ آبان ۱۳۹۷ تا ۲۸ آبان ۱۴۰۱، رشته مهندسی برق بیشترین ثبت پارسا را داشته است و رشته های مهندسی مکانیک، مهندسی عمران، مهندسی کامپیوتر، و علوم کامپیوتر در جایگاه های دوم تا پنجم هستند. جدول زیر، شمار پارساها را برای ۲۰ رشته نخست نشان می دهد.

رتبه	رشته	شمار پارسا در مقطع			رتبه	رشته	شمار پارسا در مقطع		
		کارشناسی ارشد	دکتری تخصصی	همه			کارشناسی ارشد	دکتری تخصصی	همه
۱	مهندسی برق	۱۶۲	۲۶۸	۴۳۰	۱۱	مهندسی مواد و متالورژی	۲۸	۳۴	۶۲
۲	مهندسی مکانیک	۱۶۶	۲۲۵	۳۹۱	۱۲	زبان و ادبیات خارجی	۱۸	۴۲	۶۰
۳	مهندسی عمران	۱۰۴	۱۹۵	۲۹۹	۱۳	حقوق	۲۳	۳۴	۵۷

رتبه	رشته	شمار پارسا در مقطع			رتبه	رشته	شمار پارسا در مقطع		
		کارشناسی ارشد	دکتری تخصصی	همه			کارشناسی ارشد	دکتری تخصصی	همه
۴	مهندسی کامپیوتر	۵۹	۹۱	۱۵۰	۱۴	فنی و مهندسی	۳۵	۲۲	۵۷
۵	علوم کامپیوتر	۷۲	۷۶	۱۴۸	۱۵	زیست‌شناسی	۱۸	۳۷	۵۵
۶	مدیریت	۶۴	۷۲	۱۳۶	۱۶	مهندسی پزشکی	۲۱	۳۲	۵۳
۷	معماری	۸۵	۳۵	۱۲۰	۱۷	علوم اقتصادی	۲۷	۲۵	۵۲
۸	مهندسی شیمی	۳۲	۶۷	۹۹	۱۸	مهندسی نفت	۲۵	۲۲	۴۷
۹	مهندسی صنایع	۳۸	۳۲	۷۰	۱۹	روان‌شناسی	۱۹	۲۳	۴۲
۱۰	فیزیک	۱۴	۵۴	۶۸	۲۰	ریاضی	۱۳	۲۶	۳۹

آرشیو بی‌مانند ده‌ها هزار پایان‌نامه و رساله دانش‌آموختگان ایرانی بیرون از کشور در ایرانداک که نخستین آن‌ها به سال ۱۹۲۰ میلادی بازمی‌گردد، آینه‌ای فراگیر از تحصیل بسیاری از ایرانیان در کشورهای دیگر است. تحلیل اطلاعات این مدارک می‌تواند به سیاست‌گذاران علم و فناوری، دست‌مایه‌های ارزشمندی را برای ارزیابی عملکرد این بخش از آموزش عالی کشور بدهد.